

Zowat 80 jaar geladen waren onmondige inwoners van "Le hameau Contredam niét de dupe van een inleveringscontroverse waardoor ze moeilijk hun werk konden bereiken, naar niettemin de speelbal van kat en muis om een vlotte doorgang naar hun dagelijks labeur. Het stadsbestuur van Oostende en de centrale regering wilden maar niet financieel over de brug komen inzake een korte en gemakkelijke verbinding tussen de Konterdam en wat petitiés toen werkverschaffend noemden "ce centre d'activité tres important pour la polpulation ouvrière".

Verzoekschriften waren al in 1903 niet uit de lucht. Een ervan vond ik zo sprekend inzake de sociaal-ekonomische toestand van een gehucht op Stenes grondgebied, dat ik hem niet kon achterhouden. In deze smeekbede ligt een pak sociale nood vervat.

"Aan de Heer Minister van Openbare Werken,

De ondergetekende werklieden der gemeente Steene wonende op de wijk genoemd "Contredam" gelegen tegen de nieuwe haveninrichtingen van Oostende nemen de eerbiedige vrijheid van Uwe hooggeplaatstheid u het volgende kenbaar te maken en te vragen : Sedert meer dan 5 jaren is het grootste getal werklieden die dicht bij hun werk woonden verplicht geweest hunne woningen te verlaten die gelegen zijn te Sas-Slijkens welke onteigend werden voor het uitbreiden der havenwerken van Oostende. Sedert dien geene werkmanswoonsten meer vindende hebben zij verplicht geweest met verscheidene huisgezinnen samen in een huis te wonen die gheheel ongezond en onvoldoende was voor het talrijk huisgezin die wij werklieden hebben. In dien stand van wonen niet meer kunnende blijven hebben eenigen onder ons sedert kort kleine gezonde woningen bekomen in een wijk genaamd Contredam. Ten einde ons van onze woningen naar ons dagelijksch werk te begeven zijn we verplicht driekwartuurs om te gaan uit oorzake der zijdsvaart door dewelke wij van ons werk gescheiden zijn, niettegenstaende dat onze woningen hoogstens vijf minuten afstand van ons werk gelegen zijn. Nogtans over korte tijd nog konden wij de vaart over gaan bij middel der sluisdeuren, wanneer deze gesloten waren, maar deze sedert eenigen tijd gedurende open blijvende zijn wij verplicht ieder maal om te gaan om ons naar ons werk te begeven.

De wijk "Contredam" die reeds zeer bevolkt is is de eenigste gelegen rond de haveninrichtingen waar den werkman eene gezonde en goedkoopere woning kan vinden. Uit dien hoofde nemen wij de vrijheid, Mijnhaer de Minister, van uwe hooggeplaatste welwillendheid U te vragen over dien vaart eene brug te willen laten leggen die zonder twijfel van algemeen nut zal wezen in dien volkrijken wijk. Het leggen van eenen brug over de vaart kan met weinige kosten gadaan worden aangezien de brug gelegen boven de militaire sluizen nabij den atelier der marienen afgebroken moet worden; die zou wel kunnen dienen om naar onze wijk verplaatst te worden met al haar toebehoorten..."

Bij de ondertekenaars hoorden Ch. Casteleyn, Vergaerde, Brock, Verbanck, Maackelberghe, Naert, Verplancke, J. Cloet, Vanloc, Havermate, Liseune, Ch. Bolleberghe, Gunst en Devriendt.

Kern van de zaak was wie een draalbrug op de Konterdamsluis wilde bouwen en hoe die te financieren. Gelegen op de vertakking van de Brugse Vaart, begrepen tussen de Kapellebrug te Slijkens en de handelsdokken. Die Pont de La Chapelle komt trouwens uitgebreid voor in het verhaal. Het Ministerie van Openbare Werken had de metalen val van de ophaalbrug die kwam uit de afbraak aan Stad aangeboden bij een overeenkomst van 23 oktober 1902 maar deze laatste heeft de overname nooit gewild. In de optiek van het Schepencollege zou de bouw van een verbindingsbrug moeten overgelaten worden aan de Staat, uit "Intéret général".

Op 21 december 1911 stuurt het College een brief aan hoofdingenieur Van der Schueren "qu'elle persiste à croire qu'elle n'a absolument aucun intérêt direct à l'exécution de ce travail". Van eng protectionisme gesproken. Het is niet de eerste keer in de geschiedenis dat "l'intérêt général" opbotst met "l'intérêt local". Zelfs een brouwer van de Konterdam, Jolyt, klimt in de pen wanneer hij de betrokken minister aanzoekt een salomonsoordeel te geven "qu'il faut prendre la défense d'une groupe de braves et honnêtes travailleurs". Of de eminentie travaillistisch dacht heb ik niet kunnen achterhalen; toch is hij bereid een groot deel van de onkosten voor zijn departement te nemen. Welke vaart het daarna allemaal heeft genomen, kun je zelf vergewissen wanneer je een fietstocht maakt onder de duiker van de spoorweg te midden een gesolaat industrieterrein dat dringend aan economische reconversie toe is... niet alleen voor de huidige Konterdannars.

Ivan VAN HYFTE

BOEKBESPREKING : André VAN CAILLIE, Oud Oostende in beeld, Oostende (eigen beheer),
----- 1983

Over het nut en de historische waarde van fotoalbums genre "... van toen" of "... in oude prentkaarten" zijn de meningen verdeeld.

Velen menen er een louter commercieel inspelen op de nostalgische sentimenten in te zien. Toch kan men moeilijk ontkennen dat op dié manier heel wat uniek historisch-topografisch-iconografisch materiaal gemultipliceerd wordt en aldus voor een breder publiek toegankelijk gesteld. Wat dan ook weer zijn waarde heeft, zeker wat Oostende betreft, -en stad die erg zwaar door oorlogsfeiten en blinde bouwpromotie werd aangetast.

Zopas verscheen André VAN CAILLIE'S "Oud Oostende in beeld", een album met 200 foto's, opnamen gaande van 1863 tot de jaren van het interbellium. (Uitgave in eigen beheer; prijs : 950 fr.)

Het betreft in hoofdzaak originale foto's, slechts waar nodig aangevuld met (erg zeldzame) prentkaarten, alle voorzien van een korte tekst.

In zijn selectie liet de samensteller de iconografische zeldzaamheid van bepaalde opnames primeren op de foto-esthetische kwaliteit, een standpunt dat we - gezien de aard van het boek - kunnen bijtraden. Uiterst boeiend zijn o.m. de havengezichten uit de jaren 1860, gezichten op de verdwenen Babylonestraat, het I° Kursaal, de verdwenen Vuurtorenwijk, de omgeving van de oude Sint-Pieterskerk.

"Oud Oostende in Beeld" is een welkome aanvulling op de erg populaire deeltjes van Y. VYNCKE'S "Oostende in oude prentkaarten" die op een ruimer publiek mikten. VAN CAILLIE stelt met zijn album vooral de meer veeleisende geïnteresseerden van het oude Oostende tevreden.

Verzorgde uitgave, helaas zonder index.

N. HOSTYN